

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. I. Proponuntur aliqua quæstionem concernentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

TRACTATUS II.

De DEO sciente.

Ordinarie quidem prius tractatur de visione Dei, quam de ejus scientia; quia tamen prior est formalitas in Deo scientis, quam scibilis à nobis intuitivè: formalitas enim scientis perficit Deum in ordine ad se, formalitas scibilis in ordine quodammodo ad aliud; ideo prius disputabitur de Scientia, quam de visione; præcipue quia hic attingenda erunt aliqua, quæ sua amplitudine & difficultate, deposcunt nondum fatigatum Lectorem.

DISPUTATIO III.

De Scientia DEI in Comuni.

Dari in Deo Scientiam, docet Scriptura, & demonstrat Metaphysica; docet quidem Scriptura pluribus locis, ut 1. ad Cor. 2. v. 11. ad Rom. 11. & aliis locis. Demonstrat autem Metaph. Tum quia hoc ipso Deus non esset Deus, si non esset sciens; non enim esset Essentia perfectissima: Tum, quia gubernat mundum, creat ex arte, &c. qui id ageret, si inscius foret? Tum, quia beatus non esset, si cognoscitivus non esset. Prima Demonstratio sumitur ex 12. Met. c. 9. Tertia ex 10. Eth. c. 8. Secunda ex principio Aristotelico, qui docet quod operari ex arte, supponat intelligentiam. Ad magis disputabilia accedendo, sit

QUÆSTIO I.

An detur Actus primus intelligendi in Deo?

Negant cum Aureolo plures Recentiorum. Affirmat Suarez, Arriaga. d. 15. à Num. 35. citans Capreolum, Arrubal, & alios. Sit

DIFFICULTAS I.

Proponuntur aliqua quæstiones concernentia.

PRÆMITTO 1. *Quis sit status quæstionis in presenti? Non queritur de hoc: An in Deo sit actus primus physicus intelligendi?* Tum, quia alias Deus non esset actus purus, utpote involvens physicum posse intelligere: Tum, quia Deus non esset Ens simplex, utpote compositus ex actu & potentia: Tum, quia hoc ipso Deus non esset Essentia perfectissima: perfectius enim esset esse, quod sit esse scientiam essentialiter in actu secundo. Non item queritur: *An actus primus, & actus secundus intelligendi sint distincti in actu in Deo?* non enim sunt distincti actu ex natura rei; hæc enim distinctio est impugnata: non etiam realiter, propter dicta immediate de potentia physica: Et certe tota distinctio realis in Divinis, est secundum processum physicam, quæ inter actum primum intelligendi, & secundum, non potest ostendi in Divinis. Tota itaque quæstio in hoc stat: *An scilicet in Deo ratione nostra reperiri possit aliquod prædicatum,* quod sit intellectiioni ejus commune, cum actu primo intelligendi creaturarum; ita ut prædicatum illud sit ejusmodi, quod ratione nostra convenire non possit ejus intellectiioni in actu secundo, quæ tali, & quæ subest nostris conceptibus spectatæ.

PRÆMITTO 2. *Regulam dignoscendi: An aliquod prædicatum reperiatur formaliter in Deo, consimile ei, quod reperiatur in creaturis.* Hanc regulam tradidit Aug. 1. 2. ad Simplicianum q. 2. eam autem explicat Ruiz de scientia d. 2. l. 5. Tota doctrina in hoc stat: Accipi debet prædicatum de quo est quæstio, quoniam modo in creaturis reperiatur. Rursus ita acceptum, debet depurari à suis imperfectionibus: illis depuratis, si hoc quod remanet, est tale, ut adhuc servet eam connexionem prædicatorum, quæ salvat conceptum illius proprium, & qui sit sufficiens ad illud distinguendum à reliquis, quæ non sunt ipsum illud; tunc eo casu, tribui illud potest Deo: alias si ad hoc non attenderetur omnia quæcunque creaturis conveniunt, possent Deo convenire, immo conveniret illi ipsum esse creaturæ, siquidem in esse creato, depuratis imperfectionibus, manet adhuc ratio Entis.

Tota ergo difficultas est in ostendendo aliquo prædicato actus primi intelligendi, quod maneat servetque conceptum actus primi intelligendi, etiam depuratis imperfectionibus. Prædicta regula Aug. illustrari potest variis instantiis tam in prædicatis, quæ dicuntur de Deo, quam in prædicatis quæ de illo negantur; & quidem incipiendo ab his posterioribus, non datur v. g. opinio in Deo: Quia depurata imperfectione incertitudinis, obscuritatis, nihil residuum in opinione manet, nisi formalitas noscendi, quæ non salvat proprium conceptum opinionis, & distinctionem ejus à reliquis notitiis: jam autem v. g. tribuitur Deo ratio scientiæ; quia si depuraveris à scientia imperfectionem discursus, dependentiam à speciebus, veram causationem &c. manet adhuc prædicatum cognitionis certæ, & evidentis, quod prædicatum, salvat conceptum scientiæ.

PRÆMITTO

PRÆMITTO 3. *Quenam sint per alios prædicata actus primi intelligendi, quæ depuratis imperfectioribus condistinguantur adhuc sufficienter, & saltem intellectum in actu primo, siue ille sit actus primus remotus, siue proximus intelligendi.* Quod attinet ad Intellectum in actu primo radicali, seu primo acceptum.

EXPLICAT 1. Arriaga, & numerat quatuor prædicata actus primi intelligendi radicalis. 1. Quod sit intellectum ut quod. 2. Quod sit substantia intellectiva. 3. Substantia personata. 4. Esse substantiam subsistentem intellectualem. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT 1. Quia tota distinctio inter actum primum, & secundum intelligendi totum debet penes fundamentum, quod habetur in creatis ad hæc duo distinguenda; dicta autem explicatio, non attendit ad hoc fundamentum, quod ipsum probatur; quia actus primus intelligendi remotus in creaturis, saltem eodem modo concipiendi, distinguitur à substantia intellectiva; prædicata autem allata ab Arriaga attendunt conditionem substantiæ intellectivæ, & non ostendunt formaliter conditionem actus primi, quod ipsum probatur; nam etiam substantia intellectiva est intellectiva ut quod, intellectivum personatum, subsistens & similia.

NON SATISFACIT 2. Quia actus primus radicalis, importat aliquam primitatem, quam nullo modo importat intellectivum ut quod: hoc enim non dicit plus, quam concretum ex ratione, & subjecto capaci; Ergo actus primus radicalis, non rectè explicatur per intellectivum ut quod: Tum, quia intellectivum ut quod, est denominatio totius; Ergo non quæritur intellectui radicali seu actui primo, qui non concipitur per modum totius.

NON SATISFACIT 3. Quia investigando; An. g. scientia competat Deo, malè quis dicitur depuratis imperfectioribus manere hoc prædicatum scientiæ, quod sit substantia certò & evidenter noscens: Ergo & in præsentī malè dicitur, quod depuratis imperfectioribus, remanens conceptus actus primi intelligendi, sit substantia intellectiva; cum in nobis intellectus, vel formaliter distinctus, vel ad maximum quod veniat, est, concipitur per modum potentiae, seu actus primi, Metaphysicè emanari, ex substantia animæ. Quod si dicas; salvari in Deo actum primum intelligendi, per hoc prædicatum, quod sit substantia intellectiva subsistens, & personata, non etiam non convincit; quia actus primus intelligendi si ponatur in Deo, debet esse quid commune omnibus tribus personis, & conveniens ipsi naturæ Divinæ quæ tali: & tamen non competit naturæ quæ tali esse substantiam personatam; non enim datur substantia personata, vel subsistens communis omnibus tribus personis. *Ad solvendas Objectiones Arriagæ.*

Noto. Quod prædicatum intellectivi ut

quod, etiam in creato intellectu reperitur; sed non tanquam distinctivum ejusdem ab omni eo, quod non est formaliter actus primus: convenit enim, ut dixi, etiam ipsi toti intellectuali. Concedi item potest, quod non solum personalitas, & suppositivitas inter se distinguantur; sed etiam terminabilia ab iisdem, hoc est, ab illa, natura intellectualis, ab hac, natura etiam irrationalis; sed inde non sequitur, quod per substantiam personatam, sufficienter salvetur, & distinguatur, actus primus intelligendi, ut jam dictum est. Et quamvis hic actus concipiat ut actus substantialis; quia tamen per dicta prædicata non condistinguitur à toto, nec ostenditur illius communitas ad omnes tres personas, fit, ut actus ille primus, non rectè explicetur per ly: substantia intellectualis.

ADDO. Quod in præsentī tractetur quæstio, quæ in utramque partem probabiliter agitari possit, affirmarique, vel negari salva fide; nemo autem fidelis negat quod Deus sit substantia intellectualis; Ergo apparet, quod hic responsio fiat per id, de quo non est quæstio.

EXPLICAT 2. Capreolus apud Arriaga dictum prædicatum; quod scilicet stet in perfectione intellectivitatæ fixa, & permanenti, quæ non convenit intellectioni, quæ est transiens.

IMPUGNAT Arriaga. Quia visio beata est intellectio creata; & tamen dicit permanentiam.

RESPONDERI potest, quod scilicet visio beata dicat permanentiam continuationis, sed non permanentiam per modum radicis, illiusmet ipsius continuationis; qualem radicem assumebat Capreolus. Eodemque modo solvi debet ratio petita à cognitione Angelica, à qua censetur Angelus nunquam abstinere. *Hæc explicatio tamen*

NON SATISFACIT, quia nihil speciale ponit, per quod distinguatur actus primus intelligendi ab ipsa substantia intellectuali: Quia etiam hæc est radix permanens, & fixa intellectualitatis.

Ut explicetur dictum prædicatum actus primi intelligendi. *Sic*

DIFFICULTAS II.

Deciditur Quæstio.

DICENDUM est. *Dari actum primum intelligendi in Deo tam radicalem, quam proximam.*

PROBATUR 1. Quotiescunque depuratis imperfectioribus manet adhuc conceptus proprius alicujus formalitatis reperibilis in creatura, illa formalitas potest tribui DEO; sed depuratis imperfectioribus ab actu primo intellectus creato, manet adhuc conceptus proprius illius; Ergo. Major probata est supra. Auct. S. Aug. & instantis, & insuper probatur, quia debent assignari aliqua communia prædicata Deo & creaturæ; alias si nihil commune haberent, vel Deus non esset vel creatura,

R. P.
H. MŁOD
ZIANOWSKI
Tbm. Aet. Z.
D. VI
S